

Kunnskapsdepartementet
Universitets- og
høyskoleavdelingen
PB 8119 Dep
0032 Oslo

Youth For Understanding
Internasjonal elevutveksling
Prof. Dahls gate 18
0353 Oslo
Tlf 22 69 81 80
www.yfu.no
post@yfu.no

- TRYGG UTVEKSLING FOR EN
FREDELIGERE VERDEN -

Vi viser til NIFU STEP og Technopolis Group sin evaluering av SIU og departementets invitasjon til høring.

Om Youth For Understanding

Youth For Understanding (YFU) er en frivillig non-profit ungdomsorganisasjon. I nesten 60 år har vi jobbet for fred og forståelse gjennom utdanning og utveksling. Elevene våre bor hos en lokal vertsfamilie og går på videregående skole i ett år. 60 land er medlem av YFU-nettverket og alle følger den internasjonale kvalitetsstandard Basic Standards. Hvert år sender YFU-Norge ut ca 100 elever, halvparten til USA, resten til Latin-Amerika, Asia og Europa. Hvert år mottar vi ca 50 elever og nesten halvparten er fra Tyskland.

Vi vil i vårt høringssvar konsentrere oss om følgende tematiske inndelinger: nr 3, 6 og 7.

3. SIUs rolle i arbeidet med internasjonalisering av grunnopplæringen

Regjeringen ga i Stortingsmelding 14 *Internasjonalisering av utdanningen* SIU utvidede oppgaver til også å inkludere grunnopplæringen i SIUs mandat. Dette synes vi i YFU er gledelig, siden internasjonalisering må ses i en helhetlig sammenheng, og ikke noe som "plutselig" begynner på høyere utdanning. Jo tidligere norske elever blir eksponert for internasjonalisering, desto større er sannsynligheten for at elevene reiser utenlands, og vender tilbake med unik kompetanse. Vi ser at våre elever som blir eksponert for internasjonalisering, velger oftere å studere utenlands, enn elever som ikke har dratt på utveksling.

Vi mener også at grunnopplæringen trenger å styrke sin kompetanse innen internasjonalisering. Evalueringsrapporten av SIU (en av oppfølgingspunktene av Stortingsmld) viser at det er motstand (høyere utdanning) mot å inkludere grunnopplæringen i SIUs portefølje. Vi støtter regjeringens helhetlige perspektiv på internasjonalisering, og vi synes det ville være lite ønskelig om SIU ikke lenger skal dekke grunnopplæringen. Det vil derfor være en naturlig følge av SIUs utvidete mandat å endre navn til Senter for Internasjonalisering av Utdanning. Dette vil også være det klart mest kostnadseffektive tiltaket, siden det ikke vil medføre logoendring og lignende.

For å øke internasjonaliseringen av utdanningen er det behov for mer kompetanse rundt utveksling og skolegodkjenning. Stortingsmeldingen sa at SIU skal være et service- og kompetansesenter for skoler og skolemyndigheter. Vi har hatt forhåpninger til at SIU også skulle være et kompetansesenter for skoler som utveksler elever. Slik vi har oppfattet dette, har servicen kun involvert noen få utvalgte skoler, og det har kun vært organiserte programmer i regi av EU. SIU må også åpne opp for andre land enn EU-land. Det er svært viktig å inkludere flest mulig land. Dette gir større språk- og kulturkompetanse for Norge.

Vi i YFU blir jevnlig kontaktet av skoler og rådgivere som ønsker vår kompetanse innenfor utveksling og internasjonalisering. Særlig utfordrende er det i forhold til skolegodkjenning av elevenes utvekslingsår. Pr i dag forholder skolene seg til et rundskriv som gir rom for skjønn og ulik praktisering ved skolene. Vi i YFU har sammen med AFS Internasjonal utveksling laget et tilleggsskriv som rådgiverne bruker etter beste evne. Vi har også en viss oversikt over utenlandske

skolesystemer på videregående nivå. Denne kunnskapen deler vi gjerne med SIU og har vi har forhåpninger til at SIU skal være et servicesenter også for skolerådgiverne. Vi samarbeider gjerne med SIU om å øke deres kompetanse innenfor utveksling og skolegodkjenning.

Vi ønsker at SIU skal være et kompetansesenter for skolerådgivere som har spørsmål om godkjenning av skoleåret, for eksempel kan det lages en egen nettportal med egen landinformasjon om de ulike lands nivå på fag og skoler. Dette hadde vært til stor hjelp for våre elever! YFU og AFS internasjonal utveksling sitter i dag på mye kompetanse som kan benyttes. Dette forutsetter at SIU ønsker samarbeid med oss som representerer elever som velger utveksling (også utenfor EUs programmer). Hvis SIU synes de ikke har tilstrekkelig kompetanse eller ressurser til å serve videregående skole, kan det tenkes at dette er en rolle for ANSA. ANSA gir i dag informasjon til alle utenlandsstudentene. ANSAs informasjons- og veiledningstjenesten kan tenkes utvidet til også inkludere videregående i samarbeid med AFS og YFU (i dag samarbeider YFU og AFS med ANSA gjennom ANSAs håndbok og rådgiverkurs for skolerådgiverne).

6. SIU arbeid med å profilere Norge som studie- og forskningsland i utlandet

Det er viktig at muligheten for å gå på norsk videregående skole også profileres i utlandet, og ikke bare norske universiteter og høyskoler. Siden SIU nå også omfatter grunnopplæringen vil dette være et viktig tiltak. En viktig distribusjonskanal i denne sammenhengen er norske Utenriksstasjoner. Som en del av UD's infomateriell, burde både elev- og studentutveksling til Norge profileres.

7. SIUs samarbeid med andre aktører

Slik vi oppfatter det, er det ingen adgang for frivillige organisasjoner eller andre ikke-statlige aktører i SIUs arbeid. Evalueringsrapporten etterlyser da også større ekstern representasjon i SIU. Vi tror at SIU vil vinne på å inkludere ikke-statlige aktører i arbeidet for mer internasjonalisering av utdanningen. YFU besitter unik kompetanse innenfor utveksling og vi ønsker å bidra med vår kunnskap. Da er det også ønskelig at denne kompetansen blir verdsatt og at vi inkluderes i SIUs videre internasjonaliseringsarbeid. Vi ønsker at det nedsettes årlige dialogfora med ikke-statlige aktører og SIU, som både SIU og frivillige organisasjoner som oss kan dra nytte av. Vi vil også at det nedsettes en arbeidsgruppe som ser på hvordan flere norske elever i grunnopplæringen kan bli mer, og helst varig eksponert for internasjonalisering. I denne sammenheng ønsker vi spesielt å fokusere på tiltak for å få flere med minoritetsbakgrunn til å velge internasjonal utdanning.

Vi vil i denne sammenheng også tillate oss å kommentere SIUs kompetanse innenfor elevutveksling. Som en del av Comenius-programmet, har EU laget et eget program for å øke mobiliteten mellom elever på videregående skoler. Individual Pupils Mobility (IPM) ledes nå av EU landenes National Agencies. SIU administrerer programmet i Norge og arrangerer selv alle samlinger og læreropplæring. Vi i YFU tok selv initiativ til å be om et møte med SIU, og vi ble godt tatt imot. SIU var åpne for å lytte til vår 60-års erfaring innen elevutveksling. Særlig viktig er det at utvekslingselevne har et godt støtteapparat, tilgang på 24/7 nødtelefon og at lærerne er skolert innen konflikthåndtering mellom ulike kulturer og i sosial rådgivning. Her bidrar vi gjerne med vår unike kompetanse.

Oslo, 09.01.11

Med vennlig hilsen

Heidi Furustøl
Generalsekretær
Youth For Understanding Norge